

-Lausuntopyyntö väestönsuojia koskevan osahankkeen raporttiluonnoksesta/12.5.2023/SM

RAPORTTILUONNOS VÄESTÖNSUOJEN NYKYTILA SUOMESSA

Raportti tulee vastaamaan tämän hetken tarpeisiin väestönsuojia koskevien kysymysten ja epätietoisuuden vähentämiseksi sekä tiedon lisäämisen välineenä erinomaisesti. Keskeisiä asioita on kirjattuna alle, joihin tulisi saada selvyyttä kokonaiskuvan ja tilanteen parantamiseksi. Epätietoisuus tai käytäntöjen kirjavuus tarkastustoiminnassa ja ylläpidossa voi johtua osittain myös siitä, että tarkastuspuolella on alan ammattilainen ja kiinteistön edustajana turvallisuustoimintaan vihkiytymätön maallikko. Toiminta ylipäättänsä säädellyllä alueella on helpompaa, mikäli asiat on ilmoitettu määräyksinä eikä epämääräisinä suosituksina tai ohjeina, joissa voidaan viitata esimerkiksi rekisteröidyn, yleishyödyllisen yhdistyksen suosituksiin.

TIETO-OSUUS

VÄESTÖNSUOJAN MITOITUS

Väestönsuojan mitoitus suunnitteluvaiheessa on kirjavaa etenkin kuntien väestönsuojissa. Mitoitusta ei ole tarkkaan ohjeistettu onko mitoituksen perusteena esimerkiksi kouluissa tai hoito- ja hoivalaitoksissa asiakas/ oppilasmäärä päivällä vai jaettuna vuorokauden tai viikon käytön mukaisesti. Tämä tulisi ohjeistaa selkeästi. Tällöin mahdollisista tulkintaerimielisyyksistä mitoituksen osalta päästäisi eroon.

FAKTATIEDOT

VÄESTÖNSUOJANHOITAJA

Laki tai asetus ei edellytä kiinteistöä tai yritystä/laitosta nimeämään itselleen väestönsuojan hoitajaa. Tämä mahdollistaa nykytilanteen, jossa joko palvelu on tilattu yritykseltä tai jätetty silleen. Varmuutta siihen, että väestönsuoja saataisi käyttökuntoon 72 tunnin aikana ei vastaa todellisuutta. Toisaalta yritystä lukuun ottamatta välttämättä kukaan ei kiinteistössä tiedä, mitä väestönsuojassa on, miten se saatetaan käyttökuntoon jne. Väestönsuojan hoitajan nimeämisen ohjaaminen säädös teitse korjaisi nykytilanteen.

VANHAT VÄESTÖNSUOJAT

Taloyhtiöissä tai laitoksissa ei ole osaamista määrittellä väestönsuojan laitteistojen käyttöikä. Väestönsuojien laitteistojen uusiminen ja kunnostaminen vaatimus muun kiinteistön korjaustyön yhteydessä tulisi määrittellä tarkemmin.

TILAPÄINEN VÄESTÖNSUOJA

Harvaan asuttuna maana kaikille ei ole väestönsuojatilaa lähellä saatavilla, toisaalta riskiarviot eivät sitä edellytä. Tilapäisen väestönsuojan rakentaminen varusteluetteloineen tulisi olla kansalaisten saatavilla. Se riittääkö siihen ohjeistus oppaineen tai asetus, emme ota kantaa. Raporttiluonnoksessa tilapäistä väestönsuojaa käsitellään vain termistön kohdalla eikä itse tekstiosuudessa.

SUOSITUKSET

VÄESTÖNSUOJANHOITAJA KOULUTUS

Väestönsuojan hoitajan koulutukselle tulee asettaa minimivaatimus. Tällöin kiinteistössä on helpompaa perustella koulutuksen tarpeellisuus sekä väestönsuojan hoitajan nimeäminen.

VÄESTÖNSUOJAN KUNTO

Raportissa todetaan, että osa väestönsuojista on huonokuntoisia eikä suojan tiiveys tai ilmanvaihtolaitteisto toimi tarkoitettulla tavalla. Tällaisten väestönsuojien osalta tulisi antaa mahdollisuus tehdä ja nimetä väestönsuojasta pelkästään suoja sirpale ja -painevaikutusta vastaan. Tällaisissa tapauksissa kiinteistö veloitettaisiin rakentamaan vastaava väestönsuoja piha-alueelle tai selvittämään mahdollisuus ilmoittaa kiinteistö alueella olevaan muuhun, yhteiseen väestönsuojaan mikäli se olisi tarkoituksenmukaisempaa.

VÄESTÖNSUOJAN VARUSTEET

Väestönsuojan varustelaatikat ja niiden sisältö tulisi saattaa selkeästi ohjeistukseen, ei suosituksena vaan määräyksenä. Muutos helpottaisi kiinteistön sekä isännöitsijän hankintatoimia, samoin materiaalitoimittajien hinta- ja varustevertailu olisi läpinäkyvämpää. Samalla tulisi selkeästi tuoda esille mitä varten väestönsuojan varustelaatikko sisältöineen on. Väestönsuojan varusteluettelossa tulee olla paristoradio.

MÄÄRÄAIKAISTARKASTUS TAI TARKASTUS

Asetuksessa tarkoitetaan 10 vuoden määrävälein tehtävää väestönsuojan laitteiden toimintakunnon varmistusta, tarkastusta ja huoltoa. Tekstiä tulisi saattaa ymmärrettäväksi siten, että se tarkoittaa myös viimeistään 10 vuoden välein tehtävää väestönsuojan tiiviyskoetta.

Rovaniemellä 24.5.2023

Pertti Heikkilä
toiminnanjohtaja